

7+

Zeleni Slon

Pedagoško gradivo

KAZALO

- 2 Uvodna beseda
- 3 Podlasica
- 5 Kako priročno
- 7 Orgiastično hiperplastično
- 9 Ježi in mesto
- 11 Pujs
- 13 Ocenjevalnik
- 14 Ustvarjalnik

Pedagoško gradivo je namenjeno strokovnim delavcem vzgojno-izobraževalnih zavodov in staršem. Veseli bomo vaših odzivov, ustvarjalnih izdelkov in ocen filmov ter poročil o uporabi gradiva. Pošljete jih lahko na petra.gajzler@animateka.si.

KOLOFON

Pedagoško gradivo Zeleni Slon

Uredila: Petra Gajžler

Avtorica: Petra Gajžler

Besedili pedagoškega gradiva za filma Podlasica in Orgiastično hiperplastično je avtorica delno povzela po pedagoškem gradivu, ki je nastalo v letih 2016 in 2021 v sklopu festivala Animateka.

Oblikovala: Andreja Goetz

Lektura: Maja Ropret

Slikovno gradivo: Invida (Podlasica), Hung Huei Jen Red (Kako priročno), Late Love, Ancient Mariner (Orgiastično hiperplastično), Animation Brigade (Ježi in mesto), Studio Pupil (Pujs).

V digitalni obliki izdalo: Društvo za oživiljanje zgodbe 2 koluta v sodelovanju z Društvom Slon, 2023

Pedagoško gradivo je nastalo v okviru delovanja Mreže festivalov animiranega filma (Animafest, Anifilm, Fest Anča, Animest in Animateka) in s podporo podprograma EU Ustvarjalna Evropa - MEDIA.



UVODNA BESEDA

Zeleni Slon je izbor petih kratkih animiranih filmov, ob katerih lahko z učenci tudi na humoren in igriv način spoznavamo različne vidike trajnostnega razvoja in varstva narave. Filmi s svojo avtorsko, slogovno in tematsko raznovrstnostjo ne le obogatijo naše znanje, temveč nas obenem spodbudijo k refleksiji in dejanjem ter nas povežejo za drugačen, trajnostni razvoj, ki se danes kaže kot obvezna smer za prihodnost našega planeta.

Pedagoško gradivo, ki je pred vami, ponuja bogata izhodišča za pogovor, ideje za dodatne dejavnosti po ogledu filmov in zanimivosti, povezane s filmi. Na koncu gradiva pa se nahaja tudi ocenjevalnik, s katerim učenci ocenijo filme.

Filmi so namenjeni učencem od 7. leta starosti.

OGLED FILMOV

Filmski program Zeleni Slon si lahko z učenci ogledate v kinematografih [Art kino mreže Slovenije](#) ali v šoli.

DELAVNICE ANIMIRANEGA FILMA

Ogled filmov s pogovorom lahko nadgradite z delavnicami animiranega filma [Društva Slon](#), na katerih učenci za izdelavo animiranega filma uporabijo naravne, odpadne in reciklirane materiale ali pa razvijejo scenarij na temo trajnostnega razvoja. Delavnice se izvedejo po ogledu filmov v šoli.

Podlasica

Timon Leder, Slovenija, 2016, 11'35", brez dialogov

Lačna podlasica napade jato ptičev, ki živijo na poslednjem stoječem drevesu. Medtem ko se ptiči v krošnji trudijo ohranjati drevo v ravnovesju, se podlasica vztrajno skuša povzpeti po deblu. S tem vedno bolj ogroža krhko ravnovesje drevesa, njen trebušček pa kruli, dokler ni prepozno.



IZHODIŠČA ZA POGOVOR



Zgodba

Opišite pokrajino v filmu. Kaj se dogaja z drevesi v pokrajini? Kaj počnejo ptiči v krošnji drevesa? Kaj dela modri ptič? S čim se ptiči prehranjujejo? Zakaj se podlasica želi povzpeti na drevo? Kako vse se trudi priti na drevo in s čim si pri tem pomaga? Kako se ptiči branijo? Kako je prikazan pretep modrega ptiča in podlasice v deblu? Zakaj drevo pade? Ali se podlasica in ptiči na začetku filma razumejo? Kaj pa na koncu filma? Kako njihovo sodelovanje vpliva na obstoj drevesa in rast novih dreves?



Teme

Raje počnete stvari v skupini, torej v sodelovanju z drugimi, ali samostojno? Zakaj?



Filmski jezik

Opišite glasbo in barve v filmu. Pogovorite se o vplivu glasbe in barv na doživljanje filma.

IDEJE ZA DODATNE DEJAVNOSTI



Skupaj z učenci raziščite, katero drevo nastopa v filmu, kje raste in kakšne so njegove značilnosti. Narišite to drevo, njegovo deblo pa okrasite z barvnimi vzorci.

O TEHNIKI ANIMIRANJA



Gre za 2D računalniško risano animacijo, pri kateri like ustvarijo s pomočjo računalnika, svinčnik in papir pa nadomestita računalniška tablica za risanje in programska oprema. Način dela – risanje sličice za sličico – je enak kot pri klasični risani tehniki, olajšan je le postopek.

Režiser o filmu

Med potepanjem po Madagaskarju sem odkril, kako narava sama sklepa zaveznitva na mestih, kjer tega nikoli ne bi pričakovali. V nasprotju z naravnim svetom so ljudje polni predsodkov do sebi drugačnih ljudi. Zelo malo je potrebno, da spoznamo, da lahko vsako sodelovanje vodi v boljši jutri.

Kako priročno

金方便捏 / Oh, So Convenient

Hung Hwei Jen Red, Tajvan, Estonija, 2022,
4'35'', brez dialogov

Moški uporablja toaletni papir na zelo poseben način. Par hrano vedno naroči domov, saj jima ni do oblačenja. Družina se izogiba pomivanju posode. Ženska hoče, da je njena miza vedno brezhibno čista. Preveč odpadkov? Ni problema, odplaknite jih v stranišče!



IZHODIŠČA ZA POGOVOR



Teme

Opišite posamezne prizore v filmu. Ali se v njih po vašem mnenju počne kaj narobe? Kaj? Pomislite nase in na svojo družino v prizorih, ki ste jih videli v filmu. Kako ravnate? Kakšno bi bilo v posameznih prizorih okolju prijaznejše ravnanje?

Ko vržete odpadke v smeti in s tem očistite okolje, v katerem živite, ali kdaj pomislite na to, kaj se bo zgodilo z vašim odpadkom? Kako lahko zmanjšamo količino odpadkov?

Kateri prizori v filmu so se vam zdeli smešni?

Kateri materiali in predmeti so bili uporabljeni pri izdelavi animiranega filma?



Filmski jezik

Film pozorno spremljajte tudi z ušesi. Katera glasbila ste prepoznali? Poleg glasbil so za ustvarjanje zvokov uporabljali tudi različne predmete. Katere?

IDEJE ZA DODATNE DEJAVNOSTI



Film spodbuja premislek o tem, koliko odpadkov dnevno ustvarimo kot posamezniki. Z učenci se dogovorite, da en dan opazujejo, koliko odpadkov proizvedejo, in jih popišejo (štejejo papirnate brisačke, porabljen toaletni papir, vse, kar so odvrgli v koš za smeti ...). V šoli nato primerjajte ugotovitve in predlagajte rešitve za življenje s čim manj odpadki. Določite dan, ki ga boste poskusili preživeti tako, da ustvarite čim manj odpadkov. V šoli poročajte, kaj vam je bilo pri dnevu brez odpadkov največji izziv.

Učenci lahko v podaljšanem bivanju zašijejo vrečke za trgovino.

O TEHNIKI ANIMIRANJA



V filmu se prepletata dve tehniki animiranja, in sicer lutkovna stop animacija in 2D digitalna risana animacija. V filmu so uporabljene lutke, ki so narejene iz plastelina, njihove roke in obraz pa so animirani z 2D računalniško risano animacijo. Da lutka oživi, moramo za vsak njen najmanjši premik posneti eno fotografijo. Pri 2D digitalni risani animaciji pa so ustvarjalci vsak premik narisali na novo, pri čemer so si pomagali s posebnimi računalniškimi orodji.

Ali ste vedeli?

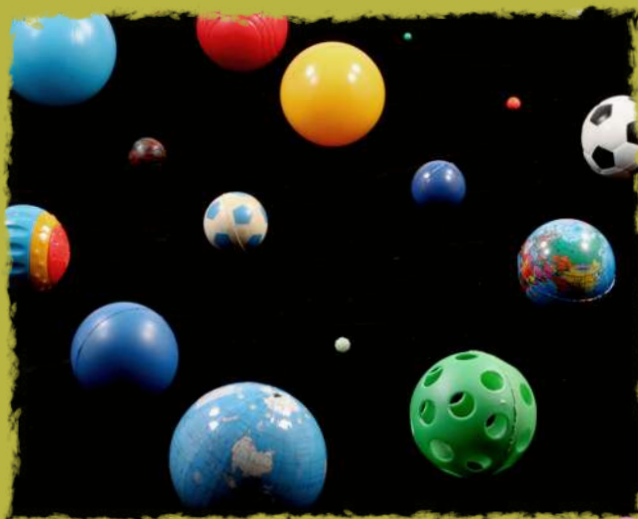
Ena plastična nosilna vrečka v vodi razpada do trideset let, na kopnem pa kar sto let. Plastične nosilne vrečke pod vplivom sonca, (morske) vode in mikroorganizmov razpadajo na manjše delce, imenovane mikroplastika. Ta se razgrajuje izjemno počasi ter ostaja v okolju in s tem tudi v živih bitjih še dalj časa. (vir: [Ekošola](#))

Orgiastično hiperplastično

Orgiastic Hyper-Plastic

Paul Bush, Danska, Velika Britanija, 2020, 6'50",
v angleščini s slovenskimi podnapisi

Animirana parada plastike, pobrane na
plažah, ob cestah, na podstrešjih in v
trgovinah z rabljenim blagom.



IZHODIŠČA ZA POGOVOR



Teme

V filmu so uporabljeni predmeti iz plastike, ki jih nihče več ne uporablja. Katere predmete ste opazili?

Zakaj je onesnaževanje s plastiko tako nevarno za okolje, živali in ljudi? Kako lahko zmanjšamo količino plastike v smeteh?

Katere materiale lahko uporabljamo namesto plastike?



Filmski jezik

Opišite zvoke in glasbo v filmu. So pri njihovem ustvarjanju uporabili tudi plastične predmete, ki smo jih videli v filmu? Katere ste prepoznali?

IDEJE ZA DODATNE DEJAVNOSTI



Podobno kot režiser tega filma Paul Bush je tudi Vik Muniz umetnik, ki ustvarja iz smeti. Zasnoval je [serijo ogromnih portretov](#), ki so jih po njegovi zamisli izdelali delavci na odlagališču odpadkov pri Riu de Janeiru, enem največjih smetišč na svetu. Instalacije je Muniz nato fotografiral in slike prodal na dražbi v Londonu, kamor je pripeljal tudi vodjo delavcev na smetišču, denar pa namenil v dobrodelne namene. Z učenci v svoji okolici organizirajte čistilno akcijo. Zbrane predmete ali kose predmetov, ki se vam zdijo zanimivi in uporabni, očistite in sortirajte po barvi. Iz predmetov poskusite sestaviti sliko in jo fotografirajte.

V filmu smo videli tudi veliko odsluženih plastičnih igračk. Iz nabranih in očiščenih predmetov in materialov iz čistilne akcije ustvarite namizno igro (npr. zamaške lahko uporabite za štiri v vrsto ali damo ...).

O TEHNIKI ANIMIRANJA



Animirani film je posnet v tehniki predmetne stop animacije. V filmu imajo glavno vlogo odpadki iz različnih materialov. Vse te predmete so najprej zbrali in jih na različnih podlagah fotografirali pod kamero. Včasih so predmete premikali, včasih pa jih le zamenjali med seboj in za vsak premik posneli eno sličico.

O nastajanju filma

Filmski ustvarjalec Paul Bush je najbolj znan po svojem delu na področju eksperimentalne stop animacije, kamor spada tudi film **Orgiastično hiperplastično**. Večji del plastike, ki se pojavi v filmu, je filmska ekipa zbrala ob cestah in na plažah, jo skrbno očistila in sortirala. Več o nastajanju filma lahko izveste na spletni strani <https://www.paulbushfilms.com/animations/> (v angleščini), kjer si lahko ogledate tudi nekatere njegove druge filme, npr. **While Darwin Sleeps** (2004), v katerem pred našimi očmi oživijo insekti iz muzeja.

Ježi in mesto

Eži un lielpilsēta

Evalds Lacis, Latvija, 2013, 10', brez dialogov

Živali se nekega spomladanskega dne zbudijo iz zimskega spanca in ugotovijo, da so njihov gozd zavzeli ljudje in tam zgradili mesto. Najti bodo morale nove strategije preživetja. Kako se bodo znašle?



IZHODIŠČA ZA POGOVOR



Zgodba

V katerem letnem času so ljudje posekali gozd in postavili mesto? Kje so bile medtem živali?

Kako se živali sprva počutijo v na novo zgrajenem mestu? Kako se prehranjujejo? Zakaj se živali domislijo, da bi služile denar? Kaj vse delajo za denar? Čemu je na koncu namenjen ta denar? Kako obnovijo svoje naravno okolje?



Teme

V filmu smo videli, da sta dve gospe kupili krzneni šal. Kaj mislite o tem, da ljudje nosimo kose oblačil, ki so narejeni iz živali?

V filmu so gozd posekali, da bi na njegovem mestu zgradili naselje. Ali je prekomerno sekanje zdravih gozdov škodljivo za naše okolje in naš planet? Zakaj?

IDEJE ZA DODATNE DEJAVNOSTI



Raziščite svoje lokalno okolje – raziščite, kako grajenje naselij na površinah, kjer je bila prej narava, vpliva na okolje in ljudi. O tem se pogovorite tudi s starši in starimi starši.

O TEHNIKI ANIMIRANJA



Animirani film je posnet v tehniki lutkovne stop animacije v kombinaciji z računalniško 3D animacijo (nastanek mesta). Lutke imajo v sredini gibljivo kovinsko ogrodje, ki jim omogoča premikanje. Da lutka oživi, moramo za vsak njen najmanjši premik posneti eno fotografijo.

Ali ste vedeli?

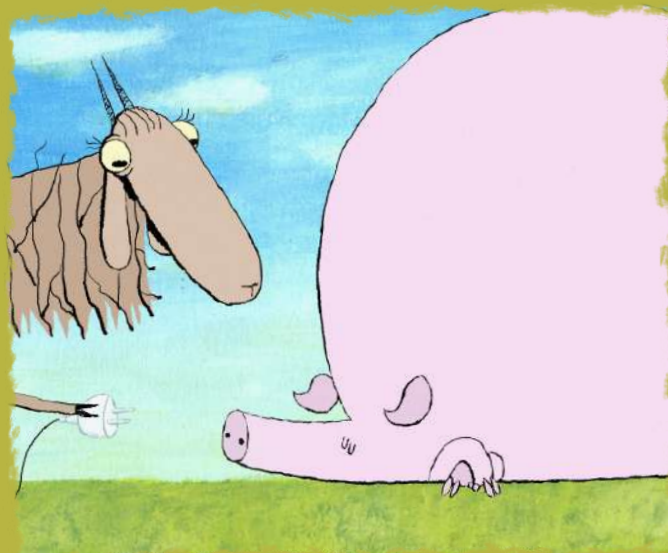
Gozdovi še vedno pokrivajo približno 30 odstotkov svetovne kopenske površine, vendar izginjajo z zaskrbljujočo hitrostjo. Med letoma 1990 in 2016 je svet po podatkih Svetovne banke izgubil 1,3 milijona kvadratnih kilometrov gozdov – kar je območje, večje od Južne Afrike. (vir: [Ekošola](#))

Pujs

Varken

Jorn Leeuwerink, Nizozemska, 2022, 8'15",
brez dialogov

Skupina živali priključi električno omrežje na gobec velikega spečega pujsa, ki je videti kot vtičnica. Živali sprva pujsovo energijo uporabljajo za malenkosti, a že kaj kmalu postanejo odvisne od življenja v mestu, kjer je vse avtomatizirano.



IZHODIŠČA ZA POGOVOR



Zgodba

Živali zgradijo družbo okoli pujsa, ki je vir elektrike. Kakšen odnos imajo živali do pujsa? Kako se njihov odnos do pujsa od začetka do konca filma spremeni in zakaj? Kaj se dogaja s pujsom? Kako se počuti zajček, ko v novicah vidi, da pujs izgublja energijo za življenje? Kaj pa pes policaj? Kaj naredita, ko vidita shujšanega pujsa?

Zakaj posamezna žival potrebuje elektriko? Ali je katera žival uporabljala elektriko ali električno napravo po nepotrebnem? Argumentirajte, zakaj. Kaj se dogaja v mestu, ko zmanjka elektrike? Zakaj izbruhne nasilje? Kaj se na koncu filma zgodi s pujsom? Katera žival ga nadomesti? Ali v mestu ponovno dobijo elektriko?



Teme

Ko ostanemo brez elektrike, hitro ugotovimo, kako pomembna je v našem življenju. Kaj bi vam povzročalo največje težave ob izgubi elektrike? Z učenci se pogovorite, kako nam je elektrika olajšala življenje.

IDEJE ZA DODATNE DEJAVNOSTI



Poskusite en dan doma preživeti s čim manj aparati, ki za delovanje potrebujejo elektriko. V šoli naslednji dan poročajte, kako ste preživeli dan, kaj vam je predstavljalo največ težav in v katerih primerih je elektrika doma nujna dobrina.

O TEHNIKI ANIMIRANJA



Gre za 2D računalniško risano animacijo, pri kateri so liki živali narisani na grafično tablico, ozadja pa so ustvarjena v različnih likovnih tehnikah na papir in digitalno prenesena na računalnik.

O nastajanju filma

Film je nastajal kar 4 leta. Navdih za hiše v mestu so bile resnične hiše iz avtorjevega domačega kraja, ki pa jih je režiser v filmu zložil v strnjeno živalsko mesto na hribu.

OCENJEVALNIK

Oceni filme, ki ste si jih ogledali, na koncu pa izberi najljubšega! Filme oceniš tako, da obkrožiš ustrezno številko od 1 (sploh mi ni všeč) do 5 (zelo mi je všeč). Če je eden od filmov tvoj najljubši, ga obkroži! Svoje ocene primerjaj z ocenami prijateljev. Pogovorite se o tem, zakaj so vam bili nekateri filmi bolj všeč kot drugi.



1 2 3 4 5



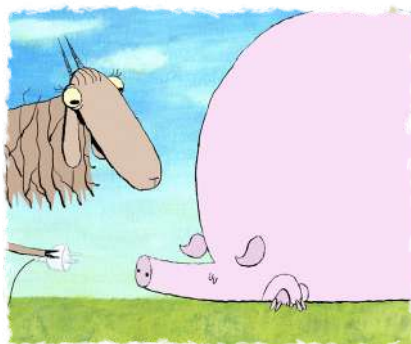
1 2 3 4 5



1 2 3 4 5



1 2 3 4 5



1 2 3 4 5

Moj najljubši film je _____

Film mi je všeč, ker _____

USTVARJALNIK

Nariši svoj najljubši filmski prizor!

